

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Diervorzorger

//////////////////////////////////////
BK-0406-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Diervorzorger

1.2 DEFINITIE

De diervorzorger verleent specifieke zorg, huisvesting en logistieke ondersteuning aan dieren volgens de wettelijke vereisten, de noden, kenmerken en welzijn van het dier teneinde de kwaliteit van de levenssfeer van het dier, mens en omgeving te optimaliseren.

1.3 EXTRA INFORMATIE

In het dossier wordt de term 'dieren' gebruikt. De term omvat alle dieren behalve productiedieren. De activiteiten beschreven in dit dossier zijn van toepassing op verschillende diersoorten en deze zijn afhankelijk van de plaats van tewerkstelling.

1.4 SECTOREN

- Horeca, sport & ontspanning (PC333 Toeristische attracties)
- Social profit (PC329 Socio-culturele sector, PC330 Gezondheidsinrichtingen en -diensten)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Koninklijke Maatschappij Voor Dierkunde Antwerpen

BCLAS (Belgian Council for Laboratory Animal Science vzw)

Trimcanis (Trimcanis beroepsvereniging voor honden en katten verzorging)

Horta Dier

NGROD (NGROD Orde der dierenartsen)

Vlaamse Dierenartsenvereniging vzw

Mede-indieners

vzw Ani-zoo - Beroepsfederatie van ondernemers in de huisdieren

NAVEMA - Beroepsvereniging van Hippische Ondernemers vzw

SAVAB-Flanders (Small Animal Veterinary Association Belgium)

Dierenkliniek Aan de Heikant

Andibel - Beroepsorganisatie van handelaren in gezelschapsdieren en toebehoren

Dierenhof Debrabandere

IVDB – DVK - Beroepsvereniging voor dierenartsen

Kinderboerderij Bokkeslot vzw

Horeca Vlaanderen

Horeca Vorming Vlaanderen

Koepel van Attracties & Musea vzw

Adhoc werkgroep (VLIR) wetgeving dierproeven

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): A150101 Dieren verzorgen, 10 juni 2014
- Beroepfiche: Huisdierenverzorger
- Competent-fiche (SERV): A140301 Meewerken in de vee- en visteelt, 16 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A140701 Runderen of paarden fokken, 16 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A140801 Wilde dieren of huisdieren kweken, 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): D140101 Verkoopsadministratie, 24 maart 2015
- Competent-fiche (SERV): M160901 Medisch of medisch-sociaal secretariaat of ondersteuning, 20 oktober 2014

- Competent-fiche (SERV): D121201 Verkoper van decoratie, huisinrichting, doe-het-zelf en elektro (m/v), 8 december 2011
- Ander BKD: BKD-0463 - Hippisch assistent, 3 april 2018
- Andere: KB van 29/05/2013 bescherming van proefdieren - bijlage 8: Minimale vereisten inzake opleiding voor personen die instaan voor de elementaire verzorging van de dieren
- Ander BKD: - Assistent dierverzorger
- Andere: EU Directive 2010/63/EU - art 23,2.C taking care of animals
- Andere: EU-Guidance document (Education and training document), 28 september 2018

Relatie tot het referentiekader

Onderstaande activiteiten uit de competent-fiches werden in aangepaste vorm opgenomen in het dossier:

- M160901 Id 2628

Het medisch dossier van de patiënt samenstellen en bijwerken bij elk bezoek of bij elke verandering van de situatie

- A140701 Id48113

Schat individuele risico's in die gepaard gaan met de omgang met verschillende paarden- Neemt de nodige veiligheidsmaatregelen

- A140701 Id 17635

De voorraad opvolgen; De bestellingen van producten in bulk opstellen

- A140801

Het uiterlijk van dieren verzorgen

- A140301 Id7207/5740

Dieren hergroeperen en vangen

- A150101 Id23556

Dieren eten geven, uitlaten en hun leefomgeving onderhouden (kattenbak, aquarium, ...)

- A150101 Id18096

Voeder voorbereiden en onder de dieren verdelen

- A150101 Id25776

Klanten adviseren over artikelen of voedings- en dieetproducten en deze verkopen

- D121201 Id17964

De klant verwelkomen; De wensen vaststellen en adviseren over de producten en diensten

Uit het BKD 'hippisch assistent' werden volgende activiteitenblokken al dan niet in aangepaste vorm opgenomen:

- Werk in teamverband

- Bouwt de eigen deskundigheid op

- Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn

- Werkt op een veilige en diervriendelijke manier met dieren

- Assisteert bij het transport van paarden

- Transport van paarden

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Werkt in teamverband				
<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert en werkt efficiënt samen met collega's, leidinggevenden en de dierenarts 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van communicatietechnieken • Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken • Basiskennis van vakterminologie • Kennis van planning en organisatie
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert aan collega's en leidinggevende 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt instructies van leidinggevenden /dierenarts op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert vakterminologie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Contacteert de juiste persoon in geval van problemen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseert het eigen werk en dat van de assistent dierverzorger in functie van prioriteiten en deadlines 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Stuurt, indien nodig, teamleden aan volgens de instructies van de leidinggevende 	✓			
2. Bouwt de eigen deskundigheid op				
<ul style="list-style-type: none"> • Voert nieuwe technieken uit in de dagelijkse werksituatie 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van sectorspecifieke informatie- en opleidingskanalen • Kennis van vakbeurzen en opleidingscentra voor dierverzorging • Kennis van sociale media- en communicatietechnieken • Kennis van kantoorsoftware • Kennis van de verschillende sectoren binnen de dierverzorging
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt maatschappelijke evoluties op in verband met de positie van het dier in de maatschappij alsook evoluties omtrent nieuwe technieken en kennis over diereenzorg 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunt en neemt deel aan navormingen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Raadpleegt betrouwbare bronnen voor het opzoeken van informatie 	✓			
3. Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn				
<ul style="list-style-type: none"> • Voert hef/tiltechnieken en andere ergonomische technieken uit 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van ergonomische technieken, hef- en tiltechnieken • Kennis van EHBO bij dieren

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Voert EHBO-technieken uit 		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van noodnummers • Kennis van hygiëne- en veiligheidsvoorschriften • Kennis van het veilig gebruik van machines en gereedschap • Kennis van CITES en EG • Kennis van kwaliteitssystemen eigen aan de sector
<ul style="list-style-type: none"> • Contacteert hulpdiensten en deskundigen indien nodig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Past bedrijfsrichtlijnen en -procedures (onderhoudsrichtlijnen, huisreglement ...) toe 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeelt de eigen werkzaamheden en deze van anderen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Lost problemen in verband met de eigen uitgevoerde taken op 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Past het eigen voorkomen aan de werksituatie aan 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt ordelijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Waakt over de toepassing van de bedrijfsrichtlijnen en procedures en herkent risicogedrag 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft suggesties aan de leidinggevende om richtlijnen en procedures te optimaliseren 		✓		
4. Werkt volgens de professionele gedragscode				
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat vertrouwelijk om met gegevens van het dier, het bedrijf, personen zoals leidinggevende, dierenarts, collega's, klanten, ... 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van bedrijfsspecifieke richtlijnen • Kennis van wetgeving voor dierenwelzijn • Kennis van dierethiek
<ul style="list-style-type: none"> • Respecteert algemene regels met betrekking tot dierethiek 	✓			
5. Werkt op een veilige en diervriendelijke manier met dieren				
<ul style="list-style-type: none"> • Handelt in functie van de natuurlijke gedragingen en instincten van het dier 		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van bedrijfsspecifieke richtlijnen • Kennis van wetgeving voor dierenwelzijn • Kennis van dierethiek • Kennis van dierkunde (diersoorten - en rassen, uit- en inwendige
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt op een consistente manier met dieren 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vermijdt risico's die gepaard gaan met de omgang met verschillende dieren 		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Past wetgeving rond dierenwelzijn toe • Herkent afwijkend gedrag bij dieren 	✓			lichaamsbouw van dieren en de normale ontwikkeling) <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van technieken voor het benaderen en hanteren van dieren • Kennis van basisprincipes en technieken voor de verzorging van dieren in het kader van algemeen welzijn (hygiëne, socialisatie, veiligheid, economie en ecologie) • Kennis van de natuurlijke biotoop van dieren • Kennis van de leefwijze van dieren • Kennis van gedragsleer van dieren
	✓			
6. Beheert de algemene administratie en de gegevens van dieren				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt wettelijk verplichte registers bij (bijvoorbeeld CITES) • Houdt gegevens bij in eenvoudige databanken • Registreert gegevens van dieren wat betreft welzijn, gezondheid, voederconsumptie, gedragingen, onderzoeken, experimenten, ... en gebruikt hierbij kantoorsoftware 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kantoorsoftware • Kennis van CITES en EG • Kennis van dossierbeheer • Kennis van sectorspecifieke hardware
	✓			
	✓			
7. Ziet toe op de bedrijfshygiëne en past richtlijnen betreffende de bedrijfshygiëne toe				
<ul style="list-style-type: none"> • Voert richtlijnen en maatregelen betreffende de bedrijfshygiëne uit tijdens het huisvesten, manipuleren en verzorgen van dieren • Rapporteert ziekte of uitbraak van ziekte alsook problemen in verband met de bedrijfshygiëne aan de leidinggevende • Doet suggesties om de bedrijfshygiëne te verbeteren • Organiseert en beheert de quarantainruimte voor dieren 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van ziekten bij dieren • Basiskennis van ongedierte, ziekte- en plaagbestrijding • Basiskennis van reinigen en ontsmetten • Kennis van bedrijfsspecifieke richtlijnen • Kennis van richtlijnen voor het sorteren van afval en het opslaan van dierlijk afval en dode dieren
	✓			
		✓		
	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
8. Beheert de voorraad van verbruiksgoederen				
• Volgt de voorraad van de verbruiksgoederen kwalitatief en kwantitatief op	✓			• Basiskennis van stockbeheer
• Organiseert een kwaliteitsvolle opslag van verbruiksgoederen	✓			
• Bestelt tijdig verbruiksgoederen en volgt bestellingen op	✓			
9. Waakt over een goede dagelijkse basisverzorging van de dieren en voert deze ook uit				
• Verzorgt dagelijks de dieren (voederen, verzorgen van uiterlijk, voorkomen van letsels, ...) en gebruikt hierbij aangepast materiaal			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van symptomen van ziekten • Basiskennis van klimaat en klimaatregeling • Kennis van dierkunde (diersoorten - en rassen, uit- en inwendige lichaamsbouw van dieren en de normale ontwikkeling) • Kennis van technieken voor het benaderen en hanteren van dieren • Kennis van basisprincipes en technieken voor de verzorging van dieren in het kader van algemeen welzijn (hygiëne, socialisatie, veiligheid, economie en ecologie) • Kennis van voedersoorten
• Benadert de dieren op een rustige en veilige manier			✓	
• Beoordeelt voeder, voeder- en drinksystemen	✓			
• Voert eenvoudige curatieve behandelingen uit (EHBO, kleine wonden, ...)		✓		
• Past omgevingsfactoren aan volgens de noden van de dieren		✓		
• Controleert de dagelijkse verzorging van de dieren en rapporteert onregelmatigheden	✓			
• Stelt preventieve maatregelen ter voorkoming van letsels bij dieren voor aan de leidinggevende		✓		
• Contacteert bevoegde deskundigen voor het vaccineren, ontwormen, tandverzorging, ...	✓			
10. Begeleidt de voortplanting bij dieren				
• Past omgevingsfactoren aan in functie van de voortplanting (voer, klimaat, nestmateriaal, ...)		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van geslachtsbepaling van dieren • Kennis van balts- en bronstkenmerken van dieren • Kennis van beïnvloedende factoren

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Schat risico's met betrekking tot de voortplanting en dracht in en contacteert deskundigen indien nodig 	✓			<ul style="list-style-type: none"> op eileg Kennis van de ontwikkelingsfasen van pasgeborene tot volwassen dier Kennis van kenmerken van een nakende geboorte
<ul style="list-style-type: none"> Herkent een nakende geboorte 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Staat het dier bij tijdens de bevalling en assisteert indien nodig de dierenarts 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Dient de eerste zorgen toe aan de pasgeborene en geeft basisverzorging aan het jonge dier (verzorging van uiterlijk, spenen, ...) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Overlegt met en informeert bij externen (onderzoekers, experts, ...) in functie van een fokprogramma 	✓			
11. Leert de dieren de dagelijkse handelingen aan en oefent dagelijks				
<ul style="list-style-type: none"> Past eenvoudige (trainings)technieken toe om de dieren vertrouwd te maken met de omgeving (socialisatie), dagelijkse verzorgingshandelingen, ... 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van specifiek trainingsmateriaal voor dieren
12. Voorziet een veilige en diervriendelijke huisvesting voor de dieren rekening houdend met de nood aan beweging en sociaal contact				
<ul style="list-style-type: none"> Richt een veilige en diervriendelijke binnen- en buitenhuisvesting in met essentiële nutsvoorzieningen (afsluiting, ondergrond, beschutting, deuren en poorten, water- en voedselvoorzieningen, ...) 		✓		<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis over diversiteit bij dieren Kennis van gedragsleer van dieren Kennis van parameters voor een veilige en diervriendelijke huisvesting Kennis van voederplanten en beplanting in en om de huisvesting Kennis van gebruiksgoederen en producten voor onderhoud en huisvesting
<ul style="list-style-type: none"> Verdeelt de dieren over de voorziene huisvesting rekening houdend met het aantal, de conditie en karakters van de dieren, de weersomstandigheden, omgevingsfactoren, stressgevoeligheid van de dieren, ... 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Richt een aangepaste huisvesting in voor bijvoorbeeld drachtige dieren, zieke en gekwetste dieren, ... 		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Maakt een onderhoudsplan op voor de huisvesting 	✓			
13. Zorgt voor een kwaliteitsvolle uitstraling van de werkomgeving en naar de klanten toe				
<ul style="list-style-type: none"> Adviseert en informeert klanten over de vereisten voor het houden en de behoeften van een bepaald huisdier, mogelijke problematieken bij specifieke huisdieren, eventuele behandelingen, algemene kenmerken van dieren, ... 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van regelgeving betreffende kweek- en handel in gezelschapsdieren Basiskennis van stockbeheer Basiskennis van klantvriendelijkheid Basiskennis van diervoeding Basiskennis van commerciële technieken, conflictbehandeling en onthaal Kennis van de natuurlijke biotoop van dieren Kennis van de leefwijze van dieren Kennis van het assortiment voedingsproducten Kennis van voedingsleer- en behoeften van dieren Kennis van ziektepreventie van de meest voorkomende ziekten bij dieren Kennis van verkoopbeperkingen en dierbeschermingsreglementeringen Kennis van het transport van dieren
<ul style="list-style-type: none"> Richt de werkomgeving (dierenspecialzaak, dierenartsenpraktijk, dierentuin, ...) aangenaam en klantvriendelijk in 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Maakt producten verkoopklaar en etaleert deze ook 			✓	
14. Voert specifieke verzorging van de dieren uit (zieke en hulpbehoevende)				
<ul style="list-style-type: none"> Assisteert de dierenarts indien nodig bij specialistische verzorging 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van verzorging van ziekten en kwetsuren bij dieren Basiskennis van 'bijzondere zorg voor dieren' (bijvoorbeeld proefdierversorgung) Kennis van richtlijnen voor het sorteren van afval en het opslaan van dierlijk afval en dode dieren Kennis van het beheren van de
<ul style="list-style-type: none"> Geeft eenvoudig toe te dienen medicatie aan dieren volgens de instructie van de dierenarts 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Verstrekt volgens instructies van de dierenarts peri-operatieve zorgen aan dieren 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Assisteert de dierenarts bij het doden van 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
dieren				apotheek en geneesmiddelen van dieren
15. Plant het transport van dieren				
<ul style="list-style-type: none"> Bereidt het voertuig voor op een veilig, hygiënisch en diervriendelijk transport 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis regelgeving transport van dieren
<ul style="list-style-type: none"> Bereidt het dier voor op een diervriendelijk en veilig transport 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Maakt de nodige afspraken met de transportfirma 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Verzamelt de nodige documenten (bijvoorbeeld gezondheidscertificaat, (kopie van) paspoort, ...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Leeft de regelgeving inzake 'transport van dieren' en verkeer na 	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van communicatietechnieken
- Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken
- Basiskennis van vakterminologie
- Basiskennis van sectorspecifieke informatie- en opleidingskanalen
- Basiskennis van regelgeving betreffende kweek- en handel in gezelschapsdieren
- Basiskennis van ziekten bij dieren
- Basiskennis van ongedierte, ziekte- en plaagbestrijding
- Basiskennis van reinigen en ontsmetten
- Basiskennis van stockbeheer
- Basiskennis van symptomen van ziekten
- Basiskennis van klimaat en klimaatregeling
- Basiskennis over diversiteit bij dieren
- Basiskennis van klantvriendelijkheid
- Basiskennis van diervoeding
- Basiskennis van commerciële technieken, conflictbehandeling en onthaal
- Basiskennis van verzorging van ziekten en kwetsuren bij dieren
- Basiskennis van 'bijzondere zorg voor dieren' (bijvoorbeeld proefdierverzorging)

- Basiskennis regelgeving transport van dieren
- Kennis van planning en organisatie
- Kennis van vakbeurzen en opleidingscentra voor dierverzorging
- Kennis van sociale media- en communicatietechnieken
- Kennis van kantoorsoftware
- Kennis van de verschillende sectoren binnen de dierverzorging
- Kennis van ergonomische technieken, hef- en tiltechnieken
- Kennis van EHBO bij dieren
- Kennis van noodnummers
- Kennis van hygiëne- en veiligheidsvoorschriften
- Kennis van het veilig gebruik van machines en gereedschap
- Kennis van CITES en EG
- Kennis van kwaliteitssystemen eigen aan de sector
- Kennis van bedrijfsspecifieke richtlijnen
- Kennis van wetgeving voor dierenwelzijn
- Kennis van dierethiek
- Kennis van dierkunde (diersoorten - en rassen, uit- en inwendige lichaamsbouw van dieren en de normale ontwikkeling)
- Kennis van technieken voor het benaderen en hanteren van dieren
- Kennis van basisprincipes en technieken voor de verzorging van dieren in het kader van algemeen welzijn (hygiëne, socialisatie, veiligheid, economie en ecologie)
- Kennis van de natuurlijke biotoop van dieren
- Kennis van de leefwijze van dieren
- Kennis van geslachtsbepaling van dieren
- Kennis van gedragsleer van dieren
- Kennis van dossierbeheer
- Kennis van sectorspecifieke hardware
- Kennis van richtlijnen voor het sorteren van afval en het opslaan van dierlijk afval en dode dieren
- Kennis van voedersoorten
- Kennis van balts- en bronstkenmerken van dieren
- Kennis van beïnvloedende factoren op eileg
- Kennis van de ontwikkelingsfasen van pasgeborene tot volwassen dier
- Kennis van kenmerken van een nakende geboorte
- Kennis van specifiek trainingmateriaal voor dieren
- Kennis van parameters voor een veilige en diervriendelijke huisvesting
- Kennis van voederplanten en beplanting in en om de huisvesting
- Kennis van gebruiksgoederen en producten voor onderhoud en huisvesting
- Kennis van het assortiment voedingsproducten
- Kennis van voedingsleer- en behoeften van dieren
- Kennis van ziektepreventie van de meest voorkomende ziekten bij dieren
- Kennis van verkoopbeperkingen en dierbeschermingsreglementeringen
- Kennis van het transport van dieren
- Kennis van het beheren van de apotheek en geneesmiddelen van dieren

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert en werkt efficiënt samen met collega's, leidinggevend en de dierenarts

- Rapporteert aan collega's en leidinggevende
- Volgt instructies van leidinggevend /dierenarts op
- Hanteert vakterminologie
- Contacteert de juiste persoon in geval van problemen
- Beoordeelt de eigen werkzaamheden en deze van anderen
- Past het eigen voorkomen aan de werksituatie aan
- Werkt ordelijk
- Gaat vertrouwelijk om met gegevens van het dier, het bedrijf, personen zoals leidinggevende, dierenarts, collega's, klanten, ...
- Respecteert algemene regels met betrekking tot dierethiek
- Past wetgeving rond dierenwelzijn toe
- Contacteert hulpdiensten en deskundigen indien nodig
- Past bedrijfsrichtlijnen en -procedures (onderhoudsrichtlijnen, huisreglement ...) toe
- Werkt op een consistente manier met dieren
- Herkent een nakende geboorte
- Stuurt, indien nodig, teamleden aan volgens de instructies van de leidinggevende
- Volgt maatschappelijke evoluties op in verband met de positie van het dier in de maatschappij alsook evoluties omtrent nieuwe technieken en kennis over dierenzorg
- Ondersteunt en neemt deel aan navormingen
- Raadpleegt betrouwbare bronnen voor het opzoeken van informatie
- Waakt over de toepassing van de bedrijfsrichtlijnen en procedures en herkent risicogedrag
- Herkent afwijkend gedrag bij dieren
- Houdt wettelijk verplichte registers bij (bijvoorbeeld CITES)
- Houdt gegevens bij in eenvoudige databanken
- Registreert gegevens van dieren wat betreft welzijn, gezondheid, voederconsumptie, gedragingen, onderzoeken, experimenten, ... en gebruikt hierbij kantoorsoftware
- Rapporteert ziekte of uitbraak van ziekte alsook problemen in verband met de bedrijfshygiëne aan de leidinggevende
- Organiseert en beheert de quarantaineruimte voor dieren
- Volgt de voorraad van de verbruiksgoederen kwalitatief en kwantitatief op
- Organiseert een kwaliteitsvolle opslag van verbruiksgoederen
- Bestelt tijdig verbruiksgoederen en volgt bestellingen op
- Beoordeelt voeder, voeder- en drinksystemen
- Controleert de dagelijkse verzorging van de dieren en rapporteert onregelmatigheden
- Contacteert bevoegde deskundigen voor het vaccineren, ontwormen, tandverzorging, ...
- Schat risico's met betrekking tot de voortplanting en dracht in en contacteert deskundigen indien nodig
- Overlegt met en informeert bij externen (onderzoekers, experts, ...) in functie van een fokprogramma
- Maakt een onderhoudsplan op voor de huisvesting
- Adviseert en informeert klanten over de vereisten voor het houden en de behoeften van een bepaald huisdier, mogelijke problematieken bij specifieke huisdieren, eventuele behandelingen, algemene kenmerken van dieren, ...
- Richt de werkomgeving (dierenspeciaalzaak, dierenartsenpraktijk, dierentuin, ...) aangenaam en klantvriendelijk in
- Maakt de nodige afspraken met de transportfirma
- Verzamelt de nodige documenten (bijvoorbeeld gezondheidscertificaat, (kopie van) paspoort, ...)
- Leeft de regelgeving inzake 'transport van dieren' en verkeer na

Probleemoplossende vaardigheden

- Voert EHBO-technieken uit
- Lost problemen in verband met de eigen uitgevoerde taken op
- Handelt in functie van de natuurlijke gedragingen en instincten van het dier
- Vermijdt risico's die gepaard gaan met de omgang met verschillende dieren
- Organiseert het eigen werk en dat van de assistent dierverzorger in functie van prioriteiten en deadlines
- Geeft suggesties aan de leidinggevende om richtlijnen en procedures te optimaliseren
- Doet suggesties om de bedrijfshygiëne te verbeteren
- Voert eenvoudige curatieve behandelingen uit (EHBO, kleine wonden, ...)
- Past omgevingsfactoren aan volgens de noden van de dieren
- Stelt preventieve maatregelen ter voorkoming van letsels bij dieren voor aan de leidinggevende
- Past omgevingsfactoren aan in functie van de voortplanting (voer, klimaat, nestmateriaal, ...)
- Richt een veilige en diervriendelijke binnen- en buitenhuisvesting in met essentiële nutsvoorzieningen (afsluiting, ondergrond, beschutting, deuren en poorten, water- en voedselvoorzieningen, ...)
- Verdeelt de dieren over de voorziene huisvesting rekening houdend met het aantal, de conditie en karakters van de dieren, de weersomstandigheden, omgevingsfactoren, stressgevoeligheid van de dieren, ...
- Richt een aangepaste huisvesting in voor bijvoorbeeld drachtige dieren, zieke en gekwetste dieren, ...

Motorische vaardigheden

- Voert nieuwe technieken uit in de dagelijkse werksituatie
- Voert hef/tiltechnieken en andere ergonomische technieken uit
- Staat het dier bij tijdens de bevalling en assisteert indien nodig de dierenarts
- Dient de eerste zorgen toe aan de pasgeborene en geeft basisverzorging aan het jonge dier (verzorging van uiterlijk, spenen, ...)
- Staat het dier bij tijdens de bevalling en assisteert indien nodig de dierenarts
- Dient de eerste zorgen toe aan de pasgeborene en geeft basisverzorging aan het jonge dier (verzorging van uiterlijk, spenen, ...)
- Bereidt het voertuig voor op een veilig, hygiënisch en diervriendelijk transport
- Bereidt het dier voor op een diervriendelijk en veilig transport
- Voert richtlijnen en maatregelen betreffende de bedrijfshygiëne uit tijdens het huisvesten, manipuleren en verzorgen van dieren
- Verzorgt dagelijks de dieren (voederen, verzorgen van uiterlijk, voorkomen van letsels, ...) en gebruikt hierbij aangepast materiaal
- Benadert de dieren op een rustige en veilige manier
- Past eenvoudige (trainings)technieken toe om de dieren vertrouwd te maken met de omgeving (socialisatie), dagelijkse verzorgingshandelingen, ...
- Maakt producten verkoopklaar en etaleert deze ook
- Assisteert de dierenarts indien nodig bij specialistische verzorging

- Geeft eenvoudig toe te dienen medicatie aan dieren volgens de instructie van de dierenarts
- Verstreekt volgens instructies van de dierenarts peri-operatieve zorgen aan dieren
- Assisteert de dierenarts bij het doden van dieren

Omgevingscontext

- De dierverzorger kan tewerkgesteld worden in een dierenspecialzaak, een dierenasiel, een dierentuin, bij een professionele dierenkweker, een dierenarts, proefdiercentrum.... en in allerlei diergerelateerde sectoren. Afhankelijk van de plaats van tewerkstelling kan de diersoort verschillen. De dierverzorger wordt verondersteld ergonomisch te kunnen werken onder een kortstondige hoge belasting en een langdurige middelmatige belasting.
- De werkomgeving van de dierverzorger en de uit te voeren basisverzorgingstaken kunnen als constant en vertrouwd worden beschouwd; doch het takenpakket is vrij gevarieerd. Naast basisverzorging voert de dierverzorger ook specialistische verzorgingstaken uit. Ook verplaatsingen naar klanten, leveranciers van grondstoffen, ... behoren tot het takenpakket.
- De dierverzorger werkt samen met verschillende betrokkenen: assistent dierverzorger, eigenaars van de dieren, dierenartsen, leidinggevende ...
- In de werkomgeving kunnen onaangename geuren voorkomen en draagt de dierverzorger beschermingskledij indien nodig.
- De dierverzorger werkt overdag, tijdens weekends, zon- en feestdagen en werkt volgens de normen en reglementeringen inzake veiligheid, hygiëne, dierenwelzijn en milieu. De bedrijfsspecifieke procedures, richtlijnen en regels zijn vooraf gekend.
- Ten alle tijden houdt de dierverzorger rekening met het imago van het bedrijf.

Handelingscontext

- De dierverzorger handelt volgens de wetgeving rond dierenwelzijn en ethisch volgens de professionele gedragscode. Hij/zij anticipeert op diergedrag tijdens de werkzaamheden en handelt steeds uit interesse en liefde voor de dieren. De dierverzorger is klantvriendelijk en houdt rekening met de emotionele waarde van het dier ten aanzien van de eigenaar dierverzorger.
- De taken worden zowel zelfstandig als in team uitgevoerd. De dagelijkse verzorgingstaken zijn routineus en de uit te voeren administratieve taken eenvoudig. Naast de dagelijkse verzorgingstaken voert de dierverzorger ook specialistische verzorgingstaken uit. De procedures, richtlijnen en doelstellingen zijn vooraf bepaald.
- De dierverzorger neemt initiatief om de eigen competenties en het opleidingsniveau up to date te houden.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de verzorgingstaken
- het uitvoeren van specialistische verzorgingstaken volgens de instructies van de leidinggevende en/of dierenarts

- het bijhouden van de administratieve gegevens van het dier en de algemene administratie
- het beheren van de verbruiksgoederen
- het bewaken van de bedrijfshygiëne
- het aanleren van de dagelijkse handelingen van het dier
- het plannen van het transport van dieren
- het voorzien van een veilige en diervriendelijke huisvesting voor het dier
- het creëren van een kwaliteitsvolle uitstraling van de werkomgeving en naar de klanten toe
- het geven van service naar de klanten toe
- het signaleren van problemen met betrekking tot de gezondheid van het dier
- het voorkomen van potentiële gevaarlijke situaties

Is gebonden aan

- bedrijfsrichtlijnen
- normen en reglementeringen inzake veiligheid, gezondheid, hygiëne, dierenwelzijn en milieu
- instructies van de leidinggevende en dierenarts bij specialistische verzorging

Doet beroep op

- de leidinggevende/dierenarts indien de problemen niet zelf op te lossen zijn

Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Bouwt de eigen deskundigheid op
- Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn
- Werkt volgens de professionele gedragscode
- Werkt op een veilige en diervriendelijke manier met dieren
- Beheert de gegevens van het dier en de administratie in het algemeen
- Past richtlijnen betreffende de bedrijfshygiëne toe
- Volgt de voorraad van verbruiksgoederen op
- Voert de dagelijkse basisverzorging van het dier uit
- Onderhoudt de huisvesting en assisteert bij de organisatie van een veilige en diervriendelijke huisvesting voor de dieren rekening houdend met de nood aan beweging en sociaal contact
- Adviseert klanten over dieren, voedingsproducten en artikelen voor het dier
- Werkt in teamverband
- Bouwt de eigen deskundigheid op
- Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn
- Werkt volgens de professionele gedragscode
- Werkt op een veilige en diervriendelijke manier met dieren
- Beheert de algemene administratie en de gegevens van dieren
- Ziet toe op de bedrijfshygiëne en past richtlijnen betreffende de bedrijfshygiëne toe
- Beheert de voorraad van verbruiksgoederen
- Waakt over een goede dagelijkse basisverzorging van de dieren en voert deze ook uit
- Begeleidt de voortplanting bij dieren
- Leert de dieren de dagelijkse handelingen aan en oefent dagelijks

- Voorziet een veilige en diervriendelijke huisvesting voor de dieren rekening houdend met de nood aan beweging en sociaal contact
- Zorgt voor een kwaliteitsvolle uitstraling van de werkomgeving en naar de klanten toe
- Voert specifieke verzorging van de dieren uit (zieke en hulpbehoevende)
- Plant het transport van dieren

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden verplicht.

Bijkomende attesten

Voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of in bepaalde contexten kunnen bepaalde attesten en/of certificaten nodig of wenselijk zijn:

- Bewijs van opleiding zoals bepaald in KB van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren - bijlage 8
- Bescherming van proefdieren uitreiking getuigschrift of diploma zoals bepaald in KB van 29 mei 2013 bescherming van proefdieren - bijlage 9

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

KMDA - Koninklijke maatschappij voor dierkunde Antwerpen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van:

- de aanwervingen binnen Zoo Antwerpen en Zoo Planckendaal gedurende de laatste drie jaar
- het aantal studenten die na evaluatie blijven

Binnen het bedrijf is doorstroming naar de functie van coördinator of assistent curator mogelijk mits het verwerven van bijkomende doorgedreven kennis.

tewerkstelling KMDA

	aanwervingen Zoo	aanwervingen Planckendael	Nog steeds in dienst Zoo	Nog steeds in dienst Planckendael
2016	7	9	3	5
2017	1	8	1	4
2018	9	11	9	10

Proefdierverzorger

Onderstaande tabel (tabel 1) geeft een overzicht van de tewerkstelling in de proefdierverzorging in 6 proefdiercentra in 2016. 5 van 6 instituten met locatie in Vlaanderen gaven inzage het totaal aantal

dierproeven uitgevoerd binnen hun instituten in 2016. Zij voerden in 2016 in totaal 157.558 dierproeven uit waarbij verschillende diersoorten werden ingeschakeld (zie tabel 2). Deze 5 instituten deden in 2016 een beroep op 156 proefdierverzorgers waarvan 42 medewerkers verantwoordelijk voor de elementaire zorg en 114 medewerkers actief in de bijzondere zorg. Aangezien er in 2016 in Vlaanderen 245.758 dierproeven werden uitgevoerd(*5) zijnde een factor 1.6 hoger mag ruwweg aangenomen worden (*6) dat het totaal aantal proefdierverzorgers in Vlaanderen rond de 250 à 300 personen zal liggen waarvan zo'n 25 à 30 % verantwoordelijk zijn voor elementaire zorg en de andere 70 à 75% in de bijzondere zorg.

(*5) <https://www.lne.be/cijfers-en-statistieken-dierenwelzijn>

(*6) Verschillende factoren bemoeilijken een exacte extrapolatie. Bijvoorbeeld: zo worden er binnen de universitaire instellingen soms ook studenten vb. doctoraatsstudenten die proefdieronderzoek uitvoeren ingeschakeld in bepaalde onderdelen van de proefdierverzorging van de dieren in hun studies, een element dat niet van toepassing is in private ondernemingen; daarnaast is er natuurlijk een groot verschil in de aard van de nodige verzorging en het aantal uren verzorging nodig afhankelijk van welke diersoort het betreft. Ook geeft het aantal dierproeven uitgevoerd in 2016 geen informatie over hoe lang deze dieren in het instituut verbleven.

	Aantal medewerkers in dienst in 2016	BUSO, BSO, geen diploma	Diploma technisch secundair onderwijs	Diploma professionele bachelor
Proefdierversorgung: elementaire zorg (*3)	52	68%	4%	9%
Proefdierversorgung: bijzondere zorg (*4)	130	31%	43%	13%
Totaal proefdierversorgung	182	42%	32%	12%

Tabel 1 : aantal proefdierversorgers tewerkgesteld in 2016 in de proefdiercentra van KULeuven, VIB-IRC/Ugent, U Hasselt, UA, CODA, Janssen Pharmaceutica en VUB

knaagdieren	136,810
konijnen	722
honden en katten	1,316
landbouwdieren	817
primaten	44
andere zoogdieren	3
vogels	367
amfibien en reptielen	1,453
vissen	16,026
SOM	157,558

Tabel 2 : aantal dierproeven met duiding van betrokken diersoort uitgevoerd binnen geconsulteerde proefdiercentra in Vlaanderen

Algemeen

Er zijn bij VDAB geen specifieke tewerkstellingsgegevens over de 'dierverzorger' voorhanden. Volgens onderstaande cijfergegevens van WSE is er een lichte stijging van de tewerkstelling te verwachten in de veterinaire sector de komende jaren. Hierdoor zou de vraag naar dierenverzorgers kunnen toenemen. Ook zal door de op til zijnde hervorming van het Kennelbesluit er meer nood zijn aan dierenverzorgers.

Steunpunt WSE

Arbeidsmarktprojecties

Projectiemodel sectoren (Nace-sectoren, Vlaams Gewest)

[Legende](#)
[Sectoren](#)

Bron: Projectiemodel sectoren (Steunpunt WSE, 03.06.2014, versie Nace_VL_01)

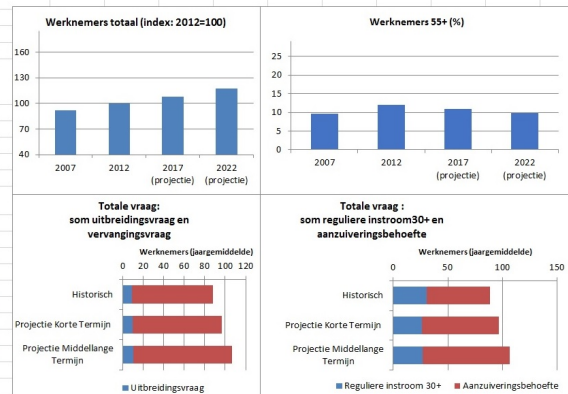
[Website projectiemodel sectoren](#)

Sector (Nace2)	75 Veterinaire diensten	← te selecteren			
Einde-loopbaanscenario	BAU	← te selecteren			
Groei-scenario	historisch %	+1,6%			
		2007	2012	2017 (projectie)	2022 (projectie)
Werknemers totaal (n)		531	575	623	674
Werknemers 55+ (n)		51	69	68	66
Werknemers 55+ (%)		9,6	12,0	10,9	9,8

	Historisch (jaargemiddelde '07-'12)		Projectie Korte Termijn (jaargemiddelde '12-'17)		Projectie Middellange Termijn (jaargemiddelde '17-'22)	
	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)
Groei / krimp	9	1,6	10	1,6	10	1,6
Uitstroom 55+	6	1,2	10	1,7	10	1,6
Vervangingsvraag 55+	6	1,2	10	1,7	10	1,6
Uitstroom totaal	80	14,5	87	14,7	96	14,9
Uitbreidingsvraag	9	1,6	10	1,6	10	1,6
Vervangingsvraag	80	14,5	87	14,7	96	14,9
Totale vraag	88	16,1	97	16,3	106	16,5
Reguliere instroom 30+	31	5,6	26	4,4	27	4,2
Aanzuiveringsbehoefte	58	10,5	71	11,9	80	12,4

Noten: Indicatoren weergegeven als jaarlijkse gemiddelden (over de betreffende periode), uitgedrukt in aantal werknemers en als percentage van de gemiddelde tewerkstelling in de sector over de betreffende periode.

Vacatures

Vacatures proefdierverzorging

Binnen 8 bevraagde instellingen worden voor de volgende 2 jaar 14 vacatures verwacht (3 elementaire zorg; 11 bijzondere zorg (*3)(*4)). Een deel daarvan zijn ter vervanging van huidig personeel, maar 3 van de 8 instellingen verwachten een kleine toename van het aantal personen actief in de dierverzorging. Wat betreft het gewenste profiel van nieuwe aanwervingen is duidelijk dat er voor vacatures 'elementaire zorg' (het betreft in dit geval voornamelijk poetspersoneel) de vooropleiding van kandidaten minder kritisch wordt ingeschat. Daarentegen geven de respondenten aan dat voor het profiel van de bijzondere verzorging een sterke verantwoordelijkheid en diersoortspecifieke kennis verwacht wordt.

(*3) Elementaire zorg: personen die instaan voor het schoonmaken en ontsmetten van de lokalen, kooien en containers; het verstrekken van strooisel, water en voeder aan de dieren; het vervoer van de dieren; het manipuleren van de dieren bij het uitvoeren van deze taken. (KB van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren, bijlage 8)

(*4) Bijzondere zorg: personen die instaan voor oa. het routinematig verstrekken van de nodige zorgen inzake dierenwelzijn aan alle proefdieren (inbegrepen de postoperatieve ingrepen); de gepaste voorbereiding (manipulatie, immobilisatie) van de dieren op de dierproeven; de controle op een optimale omgeving van de dieren; de bekwame bijstand bij de euthanasie van alle soorten proefdieren. (KB van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren, bijlage 9)

Algemeen

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel.

Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op cijfermateriaal VDAB (2017). De tabellen omvatten telkens cijfergegevens van 'de dierverzorger' en 'de medewerker in de veehouderij en viskweek'.

i Spreiding vacatures over de betrokken sectoren

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen en openstaand) van dit beroep in 2017.

Spreiding over de betrokken sectoren 2017

ontvangen vacatures	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Weesthoek	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg-Oost	75 Limburg-West	99 Buiten Vlaanderen	Eindtotaal	openstaande vacatures
DC9810 Dierenverzorger																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld																
01. Primaire sector	5	5		4	3	5	3	5	0	3	1	1	3		38	12
02. Dranken, voeding en tabak			1				2								3	
03. Textiel, kleding en schoeisel										1					1	
11. Overige industrie	1									1					2	
14. Groot- en kleinhandel		1		2				1		2	1	1			8	
15. Transport, logistiek en post					1										1	1
19. Zakelijke dienstverlening				1										4	5	
21. Diensten aan personen	1		3			1			3	4	2	3	6		23	
22. Ontspanning, cultuur en sport		2	1	1		1		2		2		1		1	11	
23. Openbare besturen			1											2	3	
24. Onderwijs				2						3			1		6	
25. Gezondheidszorg							3			2					5	
26. Maatschappelijke dienstverlening							1			1					2	
Totaal	7	8	6	10	4	7	9	8	3	19	4	6	10	7	108	13
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	1	1	6			3	3						18		32	8
Totaal	1	1	6			3	3						18		32	8
Uitzendopdrachten																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	3	1	8	4	2	15	71	22	5	7		3	1	3	145	9
Totaal	3	1	8	4	2	15	71	22	5	7		3	1	3	145	9
Totaal DC9810 Dierenverzorger	11	10	20	14	6	25	83	30	8	26	4	9	29	10	285	30

ontvangen vacatures	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Westhoek	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg-Oost	75 Limburg-West	99 Buiten Vlaanderen	Eindtotaal	openstaande vacatures
LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld																
01. Primaire sector		2	1				1	1		2			1		8	1
14. Groot- en kleinhandel			2												2	
Totaal		2	3				1	1		2			1		10	1
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling							1								1	
Totaal							1								1	
Uitzendopdrachten																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	1		6			18	6	1		1			3		36	3
Totaal	1		6			18	6	1		1			3		36	3
Totaal LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek	1	2	9			18	8	2		3			4		47	4
Eindtotaal	13	15	47	19	6	46	100	32	8	33	7	11	33	11	381	43

ii Aantal openstaande vacatures (aantal, evolutie, spreiding)

Openstaande vacatures (aantal, evolutie) 2013 - 2017

Beroep/Arbeidscircuit	2013	2014	2015	2016	2017
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	132	75	75	134	155
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	3	15	17	19	30
Uitzendopdrachten	93	105	164	103	176

Openstaande vacatures (aantal, spreiding) eind dec 2017

Regio	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Westhoek	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg-Oost	75 Limburg-West	Totaal	
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	2	1		1	1	1	1	2	1	1	0			2	13
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	1		1											6	8
Uitzendopdrachten			2	1		2	4	1	1			1			12
Totaal	3	1	3	2	1	3	5	3	2	1	0	1	8	33	

II Evolutie van het aantal ontvangen vacatures (in de tijd)

Ontvangen vacatures evolutie 2013 - 2017

jaartal	2013	2014	2015	2016	2017
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	95	69	86	111	134
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	2	7	17	15	33
Uitzendopdrachten	42	54	145	100	181
Totaal	139	130	248	226	348

III Spreiding aantal ontvangen vacatures per provincie en/of regio

Ontvangen vacatures 2017

Regio														
	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk-Roeselare	35 Oostende-Westhoek	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas-Dendermonde	74 Limburg-Oost	75 Limburg-West	Eindtotaal
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	7	10	9	10	4	7	10	9	3	21	4	6	11	111
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	1	1	6			3	4						18	33
Uitzendopdrachten	4	1	14	4	2	33	77	23	5	8		3	4	178
Totaal	12	12	29	14	6	43	91	32	8	29	4	9	33	322

IV Aantal niet-werkzoekenden

Niet werkende werkzoekenden einde dec 2017

Regio	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk	35 Oostende	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas/Dendermonde	74 Limburg Oost	75 Limburg West	Eindtotaal
Eindtotaal	261	107	166	123	74	53	94	92	56	121	95	101	116	1459

3.2 MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE RELEVANTIE

Belang vanuit sociaal-cultureel perspectief

KMDA - Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen

In een maatschappij waarin de relatie tussen mens en natuur onder druk staat, creëert de KMDA (Zoo Antwerpen, Zoo Planckendael, Serpentarium Blanckenberge, CRC (wetenschap) en het Beheer van de Zegge.) vormen van duurzame natuurbeleving. Zij wil daarbij verwondering en exotisme oproepen. Dit doet ze door een actief, wetenschappelijk onderbouwd beheer van diencollecties binnen en buiten haar muren gecombineerd met een hoogstaande, belevingsgerichte klantbenadering. Dierversorgers werken dagelijks mee aan deze duurzame natuurbeleving en aan het algemeen welzijn van de bezoekers. KMDA en zijn werknemers willen op deze manier een actieve bijdrage leveren aan natuurbehoud en de verhouding tussen mens en dier blijvend verbeteren. Jaarlijks krijgen de 2 miljoen bezoekers van KMDA deze boodschap van natuurbehoud.

Proefdierverzorging

Proefdieren hebben bijgedragen aan een lange lijst van medische doorbraken (*7). Maar ook anno 2018 blijft proefdieronderzoek essentieel om kennis te verwerven die niet op andere wijze kan worden opgedaan. Fundamenteel onderzoek biedt nog steeds nieuwe inzichten in de werking van het lichaam en het ontstaan van ziekten. Ook voor de ontwikkeling van nieuwe behandelingen en chirurgiemethodes en om aan te kunnen tonen dat nieuwe therapieën veilig zijn, blijft proefdieronderzoek een onmisbare aanvullende stap naast de alternatieven en proefdiervrije methodes zoals celkulturen of computermodellen. De verwachting is dat proefdieronderzoek ook

voor de volgende decennia essentieel gaat blijven in het biomedisch onderzoek. Hiervan getuigen ook de (geplande) investeringen in het bouwen en vernieuwen van diverse proefdiercentra binnen Vlaanderen. Ook al bestaat er een groot draagvlak voor het inzetten van proefdieren in het kader van biomedisch onderzoek, tegelijk leeft er binnen de maatschappij ook een sterke vraag tot regulering en bescherming van het welzijn van dieren.

Proefdierversorgers spelen een onmisbare rol in deze vraag van de maatschappij om de zorg voor kwetsbare dieren toe te vertrouwen aan personen die adequaat zijn opgeleid om met de juiste kennis van zaken om te kunnen gaan met de betrokken diersoorten, hen de nodige zorgen te kunnen geven, abnormaal gedrag en indicaties van verminderd welzijn op te merken en gepaste acties te kunnen initiëren. Ook de proefdierinstellingen streven al geruime tijd naar het bevorderen en onderhouden van een zorgcultuur binnen de instelling, waarbij alle geledingen die betrokken zijn bij de dierproeven verantwoordelijkheid opnemen binnen hun domein ten einde het welzijn van dieren te waarborgen en het 3V principe (*8) toe te passen. De dierversorger is bij uitstek de persoon die vanuit een passie voor dieren maar ook met kennis van zaken een cruciale rol speelt in een ethische omgang met de dieren.

(*7) <https://infopuntproefdieronderzoek.be/>, <http://eara.eu/en/>

(*8) Betreft principe van Vervanging, Vermindering en Verfijning. Zie: Russell, W.M.S. and Burch, R.L., (1959). The Principles of Humane Experimental Technique, Methuen, London.

4. Samenhang

Mits het verwerven van bijkomende competenties zijn volgende doorstromingen mogelijk:

- van assistent dierversorger naar dierversorger
- van dierversorger naar dierenartsassistent

